

Rekonstrukce Libeňského mostu se odkládá aneb kdo převezme odpovědnost za osud mostu?

Prof. Ing. Jan L. Vitek, CSc., FEng., FSv. ČVUT

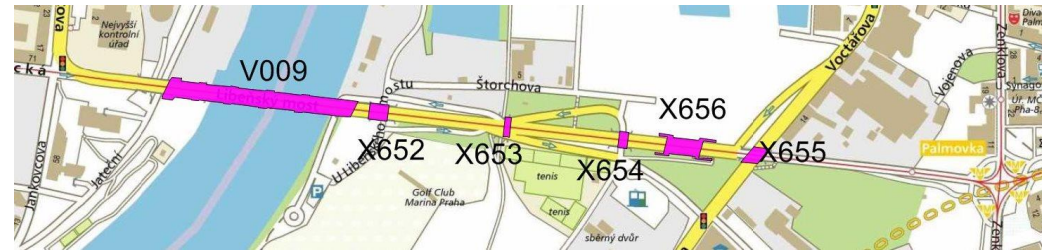
Ing. Milan Komínek, ČKAIT, oblast Praha

Ing. Milan Kalný, CACE

Doc. Ing. Lukáš Vráblík, Ph.D., FEng., FSv. ČVUT

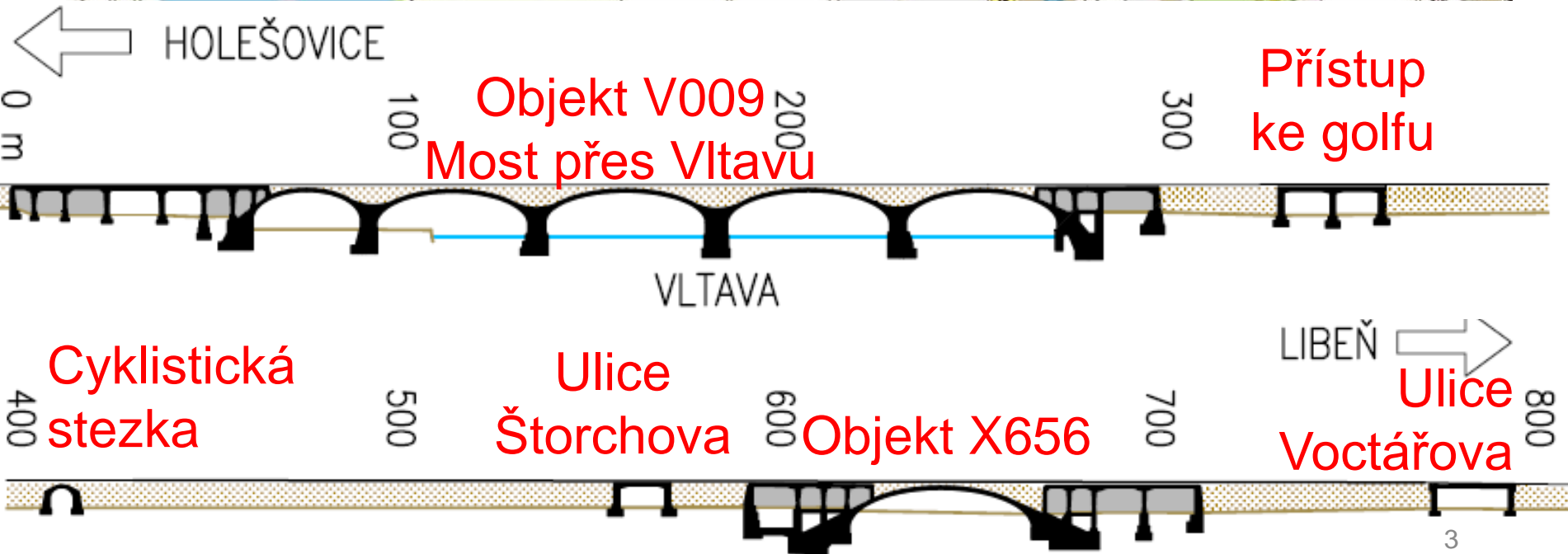
Obsah

- Soumostí Libeňský most
  - obsah projektu
  - proces vývoje plánování rekonstrukce
- Širší souvislosti
  - legislativa
  - související objekty a vlivy
- Most přes Vltavu
  - požadavky na most a jejich splnění
  - náklady
- Závěr

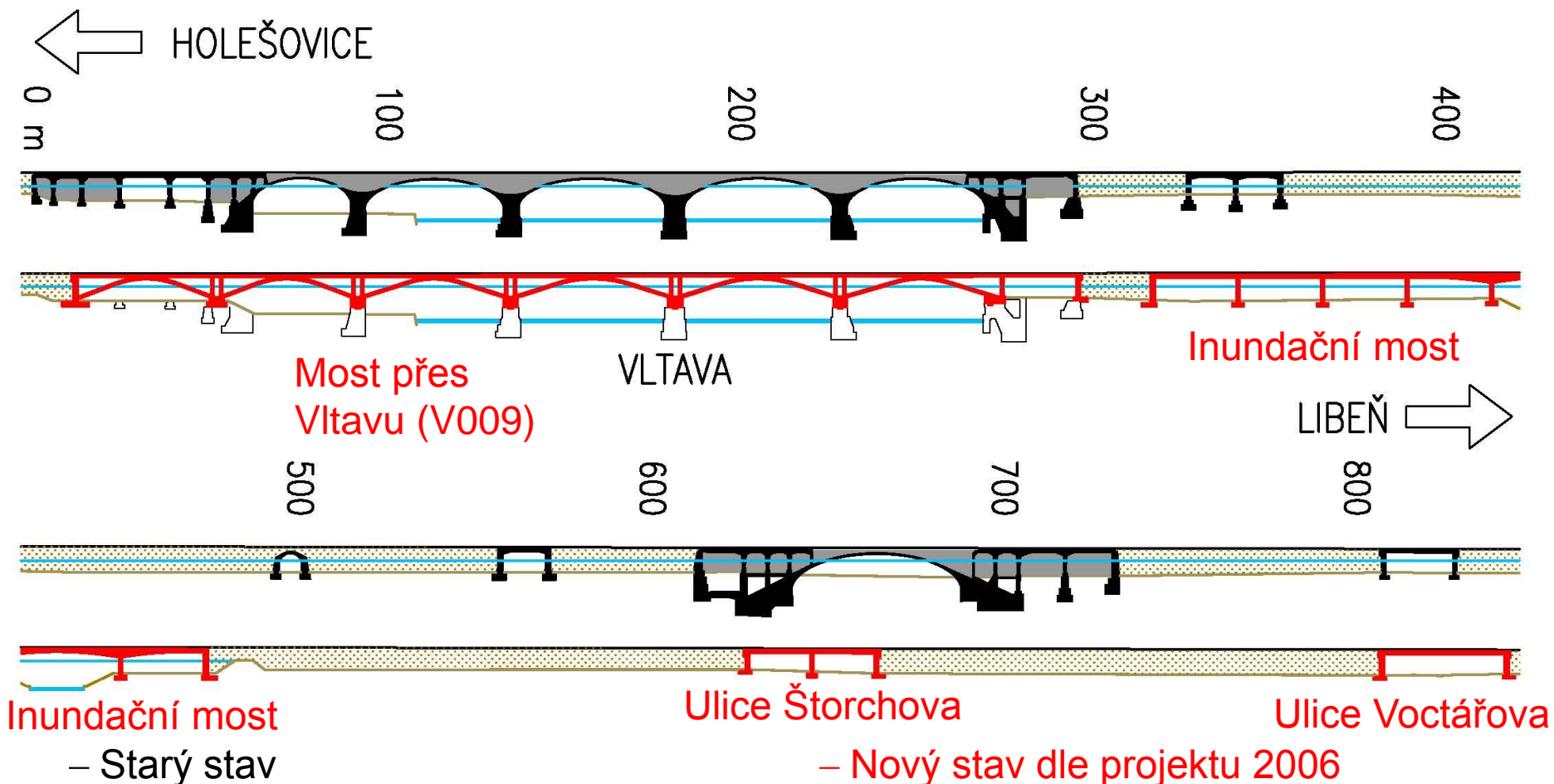

Historie mostu a jeho rozsah

1928 – otevření provozu

Projekt Libeňský most obsahuje

soumostí Libeňský most – dnes v oblasti rozsáhlé bytové zástavby

Projekt Libeňský most obsahuje

- most přes Vltavu (Objekt V009)
- inundační most na libeňské straně
- další 2 mosty
- převedení inženýrských sítí (vodovod, plyn, kabely, ...)
- opěrné zdi
- retenční nádrž
- tramvajová trať.....
- **celkem cca 130 objektů a další vyvolané investice**
- **mimořádná náročnost na projednání a koordinaci**

Co Pražané od mostu očekávají

- bezpečné převedení dopravy = **bezpečnost**
- spolehlivou dlouhodobou funkci soumostí bez nutnosti častých oprav a uzavírek = **funkce**
- přiměřené náklady na stavbu a údržbu = **ekonomika**
- vhodné začlenění do okolní zástavby = **architektura**
- rychlou výstavbu s malými omezeními = **rychlá výstavba**
- koordinaci s opravami ostatních mostů, aby se daly řešit objízdné trasy a doprava v Praze nezkolabovala =

doprava v Praze

Historie projektu – rozhodování (1)

- 1997 – TSK hl. m. Prahy – zahájení projektu rekonstrukce
- 2003 – změna koncepce protipovodňových opatření
- 2004 – usnesení Rady HMP – parametry stavby (zatížitelnost, šířkové uspořádání, přeložky.....)
- 2006 – projektová dokumentace (Pragoprojekt)
- 2009 – stavební povolení
- 2014 – usnesení zastupitelstva – výběrové řízení na dodavatele
- 2016 – přerušování výběrového řízení
- 16. 2. 2018 Ministerstvo kultury – neprohlášení mostu za kulturní památku
- 24. 4. 2018 – Rada HMP rozhoduje – pokračovat ve výběrovém řízení metodou design and build

Pomalý, ale postupný vývoj projektu během 21 let!

Volby říjen 2018

Historie projektu – rozhodování (2)

- 27. 11. 2018 usnesení Rady HMP
  - studie rekonstrukce s výměnou klenbových pásů nebo bez výměny
  - oprava vnějšího líce, zábradlí, sloupů osvětlení a schodišť u mostu V009 (mostu přes Vltavu) a X656
- 29. 4. 2019 usnesení Rady HMP - Rada schvaluje:
  - zrušení výběrového řízení na dodavatele a správce stavby
  - zajištění realizace rek. mostu V009 ve variantě 2 dle studie KÚ ČVUT a řešení sítí dle studie Pragoprojektu
- 27. 5. 2019 vypsání veřejné zakázky
  - projektová dokumentace na rekonstrukci mostu V009 včetně projednání změn ÚR a SP

Porušení kontinuity rozhodování

Dřívější rozhodnutí neplatí – začíná se znovu, jinak

Kritika rozhodování Rady HMP

- stavební projekty jsou dlouhodobé, nelze měnit základní rozhodnutí;
- rozhodnutí volby rekonstrukce (ze dne 27. 11. 2018) je jednostranné a nerespektuje další souvislosti;
- rozhodnutí o rekonstrukci (ze dne 29. 4. 2019) podle var. 2 studie KÚ ČVUT je v rozporu se schválenou studií inženýrských sítí;
- **nelze rekonstruovat pouze most přes Vltavu bez řešení celého soumostí.**

Kritika rozhodování Rady HMP

- změna řešení opravy mostu přes Vltavu je složitý technický problém – měla být požadována expertiza

**Po rekonstrukci most
nebude splňovat
požadavky na bezpečnost,
funkčnost a trvanlivost,
přitom bude rekonstrukce
velmi nákladná**

- zrušení výběrových řízení
  - vysoké riziko znehodnocení dosavadní přípravy projektu v řádu desítek mil. Kč
  - významné zdržení opravy, prodloužení doby nejistoty a rizika dalšího poškození mostu

Co nový postup Rady HMP Pražanům nabízí?

- **nedostatečnou bezpečnost** mostu po rekonstrukci;
- **neustálou nutnost monitorování** a sledování včetně potenciálních uzavírek (práce pro diagnostiky);
- nepřiměřeně **vysoké a nepředvídatelné** náklady;
- **pomalou výstavbu** bez koordinace s ostatními částmi soumostí;
- reálné **riziko kolapsu dopravy** v Praze při současném uzavření více mostů najednou.

Doporučení mostních odborníků

- posoudit nový návrh rekonstrukce mostu z hlediska širších souvislostí;
- posoudit nový návrh rekonstrukce mostu z hlediska bezpečnosti, funkčnosti, životnosti a ekonomické náročnosti;
- **zachovat platnost všech stavebních povolení;**
- v rámci nezávislé expertizy posoudit možné alternativy rekonstrukce včetně nového mostu a doporučit další postup – revizi usnesení Rady HMP.

Širší souvislosti

DĚDICTVÍ NAŠICH PŘEDKŮ

19 MOSTŮ PRO SILNIČNÍ, TRAMVAJOVOU, CYKLISTICKOU A PĚŠÍ DOPRAVU
+ 8 MOSTŮ ZANIKLÝCH

JE NAŠE PÉČE
DOSTATEČNÁ?

Připravované pražské mosty

1 SUCHDOLSKÝ MOST?
1930 začátek projektu

2 MOST PODBABA – TROJA?
Daleká budoucnost – bez aut

3 NOVÁ TROJSKÁ LÁVKA
Havárie – novostavba – probíhá

4 ROHANSKÝ MOST?
1924 – v regulačním plánu

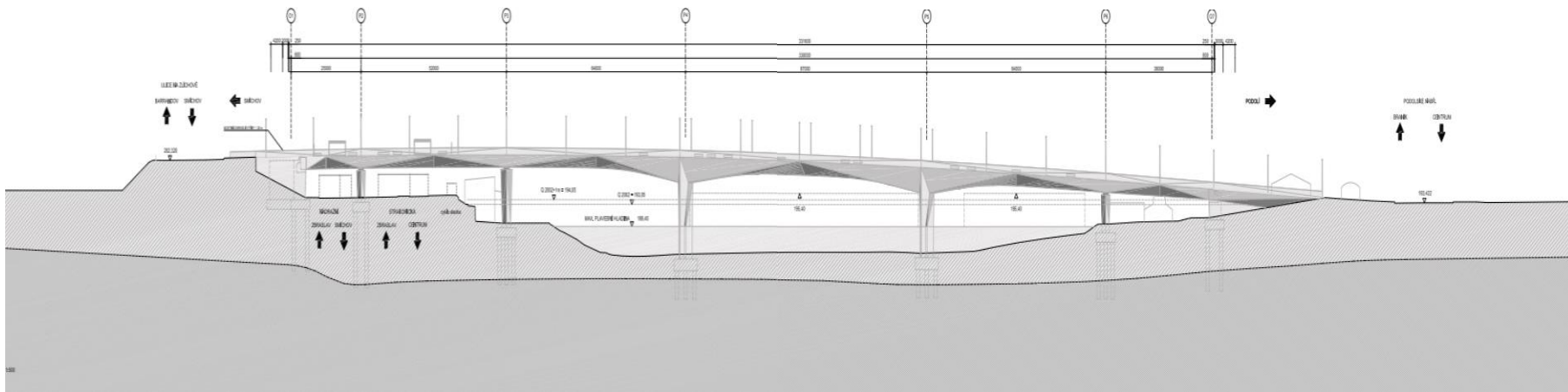
5 LÁVKA “HOLKA”
Ukončena soutěž na projekt

**6 MOST SMÍCHOV – PODOLÍ
NA DOLINÁCH?**

7 MOST PODOLÍ – SMÍCHOV?

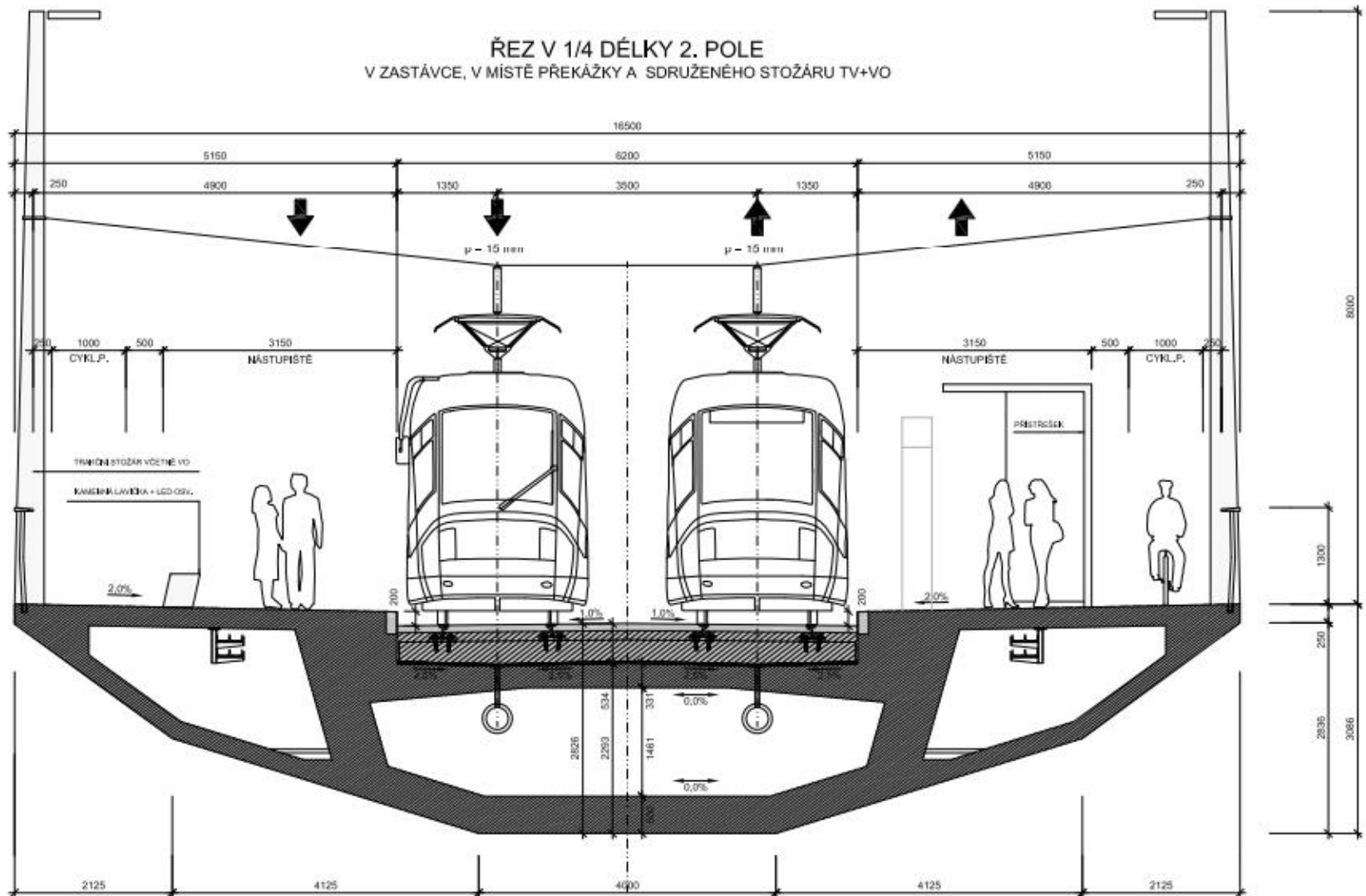
8 DVORECKÝ MOST
Ukončena soutěž na projekt – bez aut

Most SMÍCHOV – BRANÍK „DVORECKÝ MOST“

Vítězný návrh č. 2 TUBES, ATELIER 6

DVORECKÝ MOST – Příčný řez

DVORECKÝ MOST

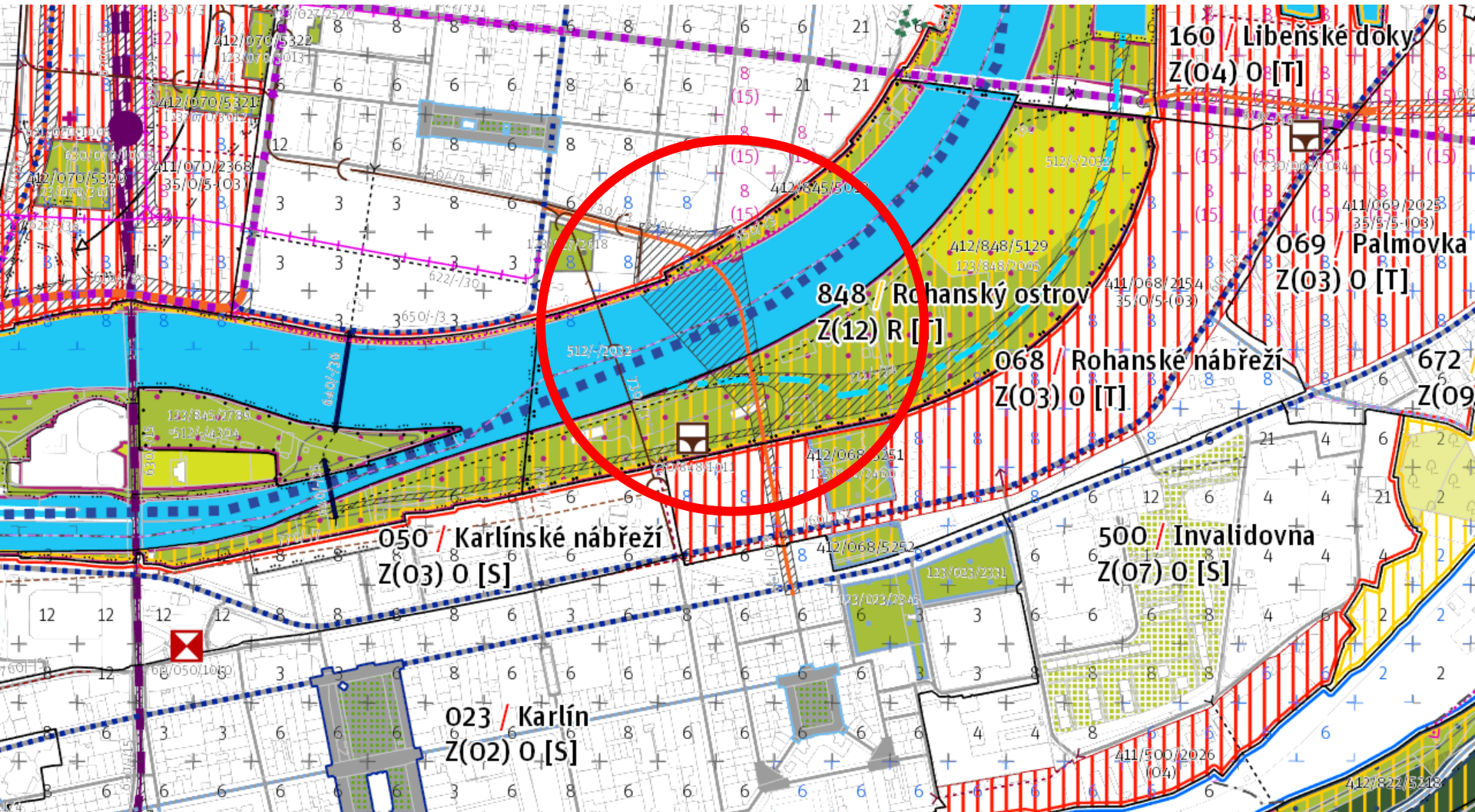
SROVNÁNÍ – nový most v Budapešti

- **Auta 2 + 2 pruhy**
- **Tramvaj, cyklisté, pěší**

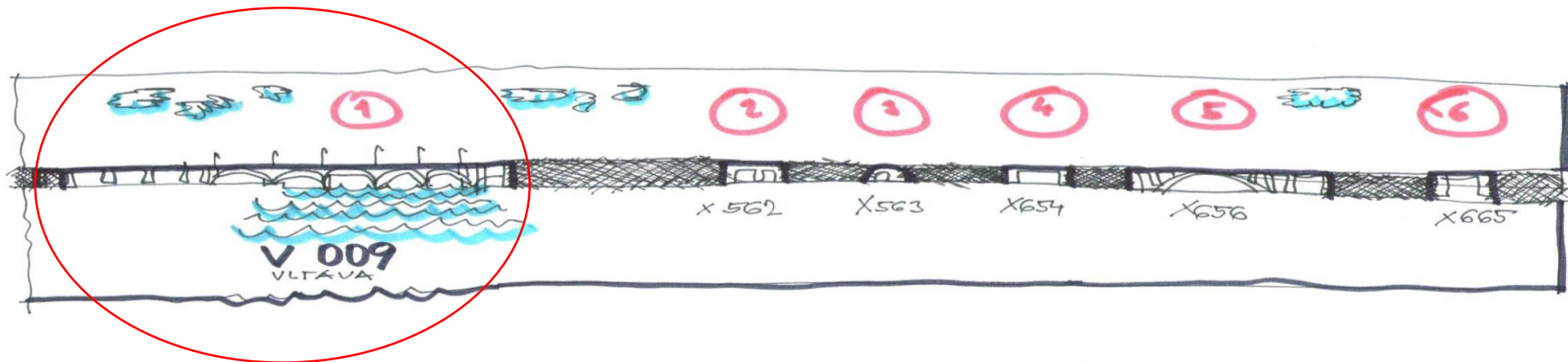
ROHANSKÝ MOST – VÝHLED

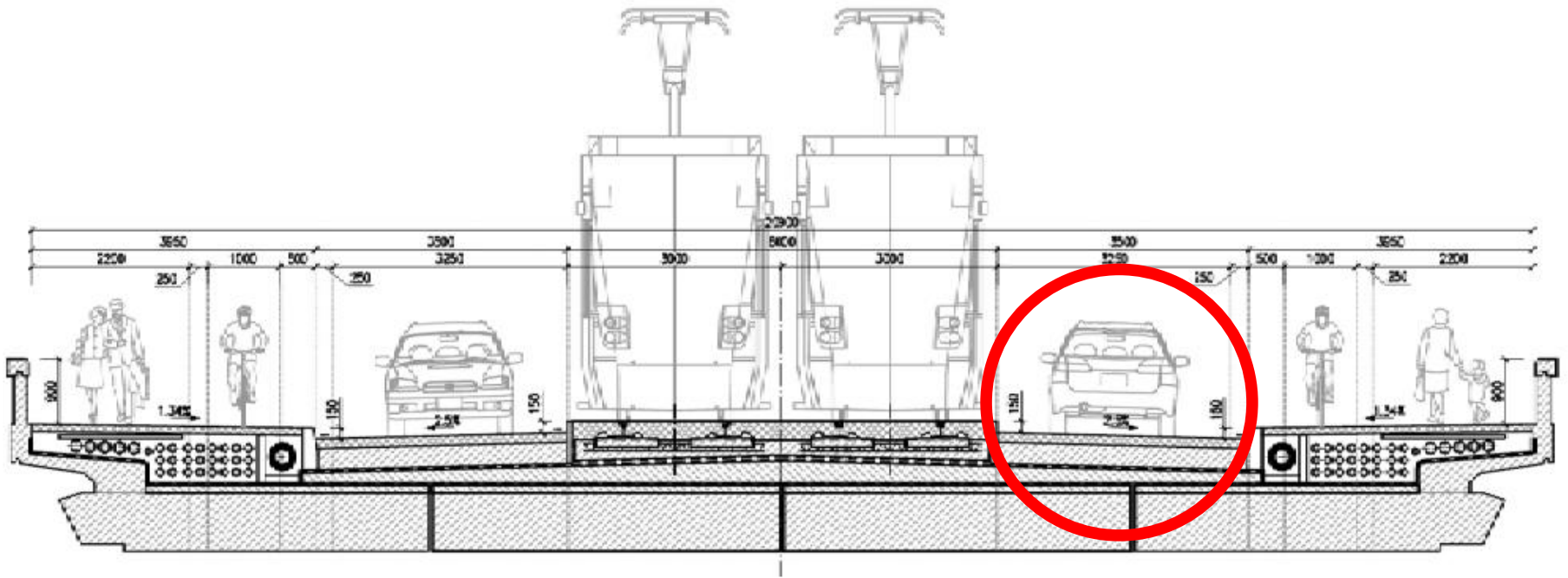
LIBEŇSKÝ MOST

Nový návrh KÚ se zabývá pouze mostem V009!

- **Nerespektuje souvislosti s ostatními objekty!**
- **Rekonstrukce musí probíhat v celém úseku najednou!**

Žádná z variant v nové studii nesplňuje podmínky územního rozhodnutí a stavebního povolení!

- šířka mostu
- uspořádání jízdních pruhů
- tramvajová trať

Návaznosti:

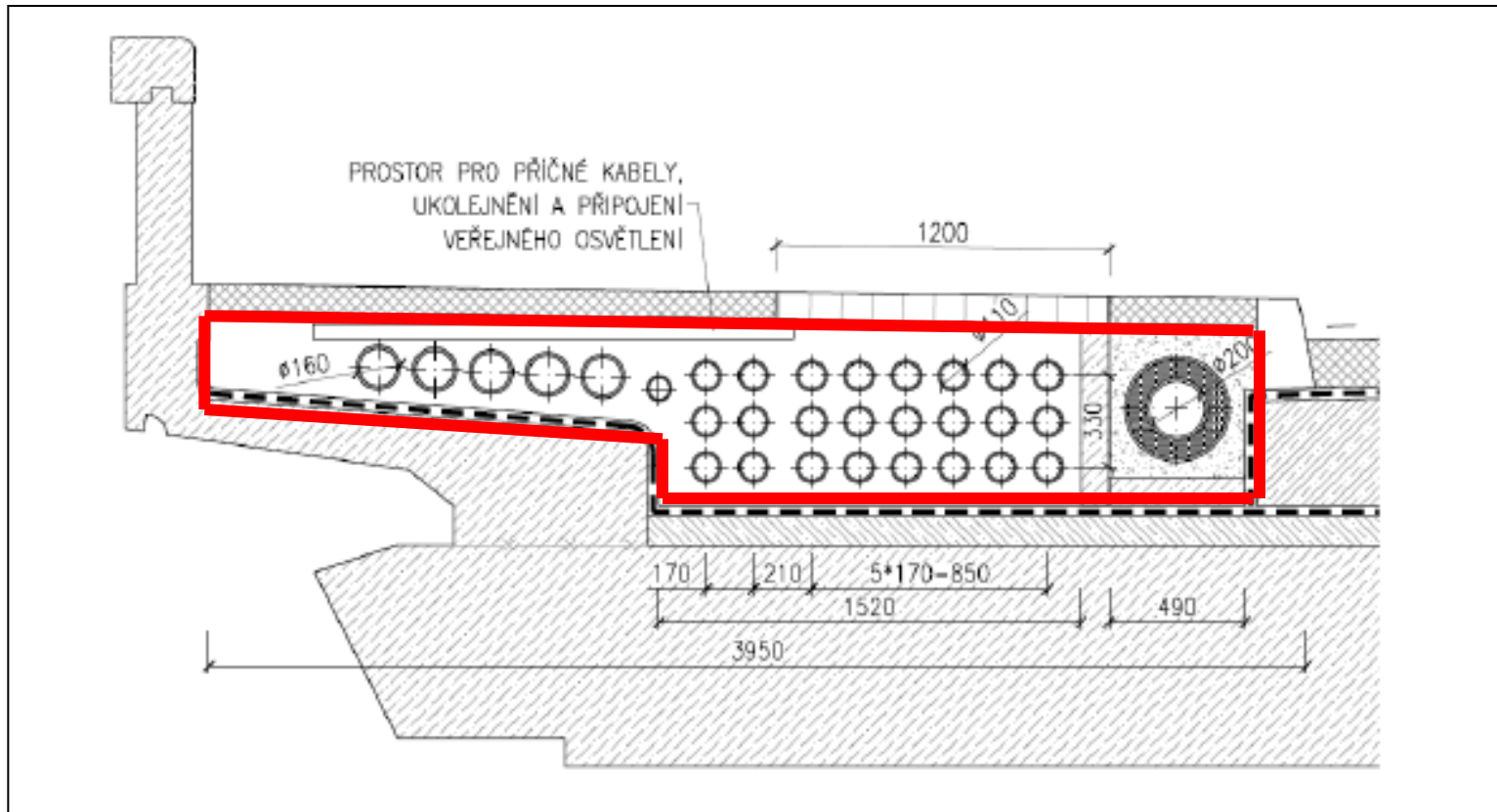
- úsek Jankovcova – Palmovka = 1200 m, most V009 = 300 m;
- pokud dojde k propadnutí stavebních povolení – nové projednání bude trvat cca 5–8 let;
- následné výběrové řízení a stavba dalších 10 let;
- **riziko znehodnocení dosud provedených činností v řádu mnoha desítek mil. Kč!**

Problematické vedení inženýrských sítí!

Projekt 2006 – sítě jsou zavěšeny pod mostem – je rezerva

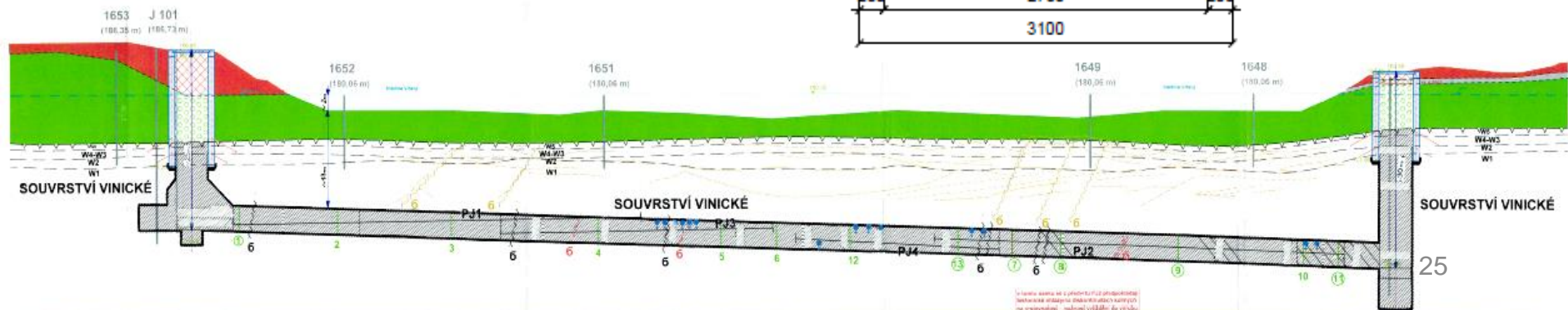
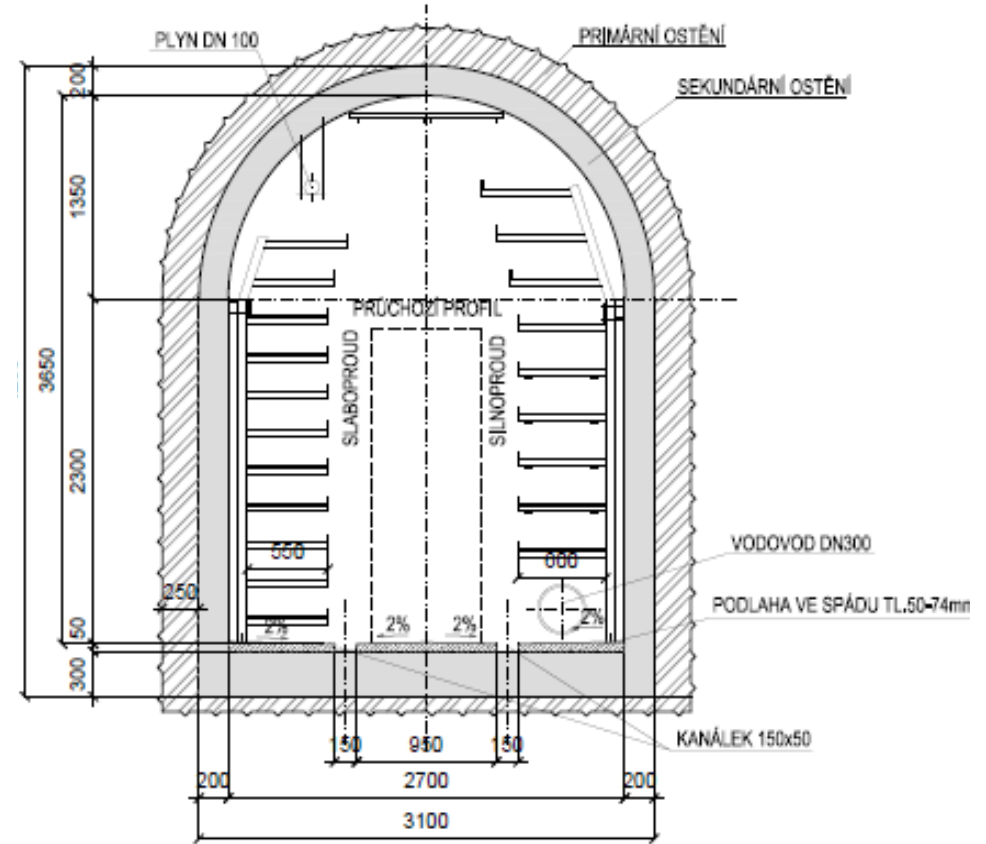
Nové řešení dle KÚ 2019 – vedení sítí v chodnících:

- žádná rezerva pro budoucnost
- není možná oprava izolace
- společné vedení sítí ČSN neumožňují

Inženýrské sítě – doporučení:

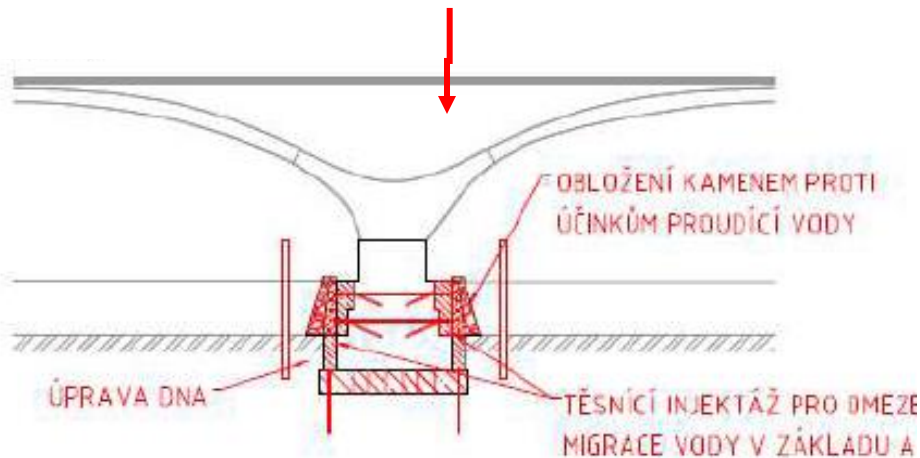
- studie Pragoprojektu
05. 2019
- umístit síť do nového kabelovodu
= cca 200 mil. Kč
+ projednání

Povodně

- nové řešení zhoršuje průtok vody pod mostem!
- je to v rozporu se stavebním povolením;
- nové řešení obsahuje rekonstrukci pouze mostu přes Vltavu;
- Povodí Vltavy požaduje průtočný prostor také nad pilíři.

Povodně – doporučení:

Nelze zužovat průtočný profil!

- postavit inundační most
- zřídit proplachovací kanál
- minimalizovat překážku
- řešit celé území

Plánované opravy dalších mostů přes Vltavu

**Součástí objízdňných tras je
Libeňský most!**

Oprava Hlávkov mostu:

- 90 tis. vozidel/den

Další plánované opravy:

- most Legií
- most Palackého
- Barrandovský most
- 120 tis. vozidel/den

Most přes Vltavu

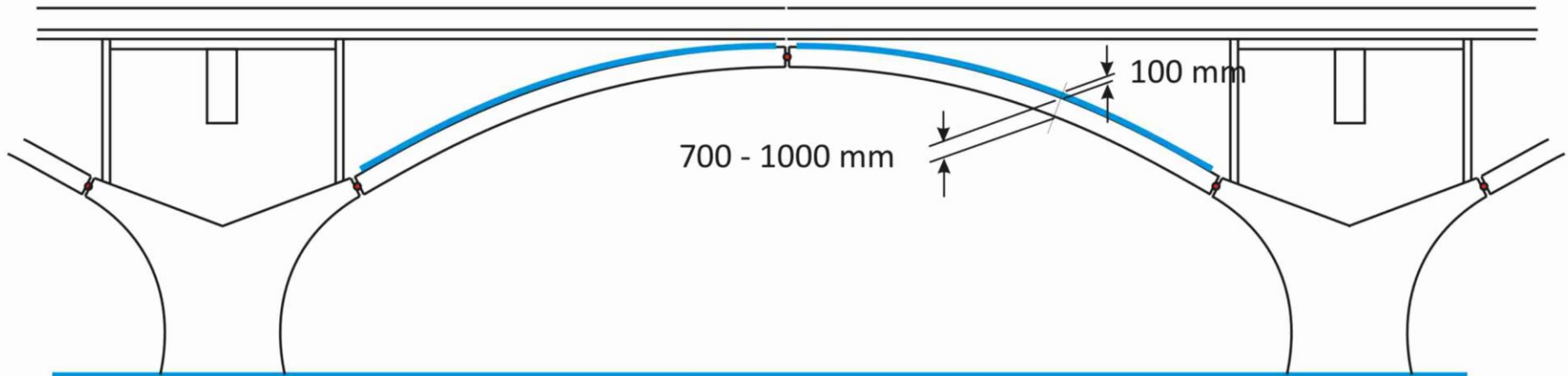
Objekt V009

Bezpečnost

Doporučená a jediná odsouhlasená varianta 2

Princip zesílení:

- zesílení oblouků vrstvou vysokohodnotného betonu tl. 100 mm;
- zvýšení únosnosti údajně 4x;
- spolupůsobení obou materiálů je velmi nespolehlivé.

Bezpečnost

Citace ze zprávy KÚ ČVUT:

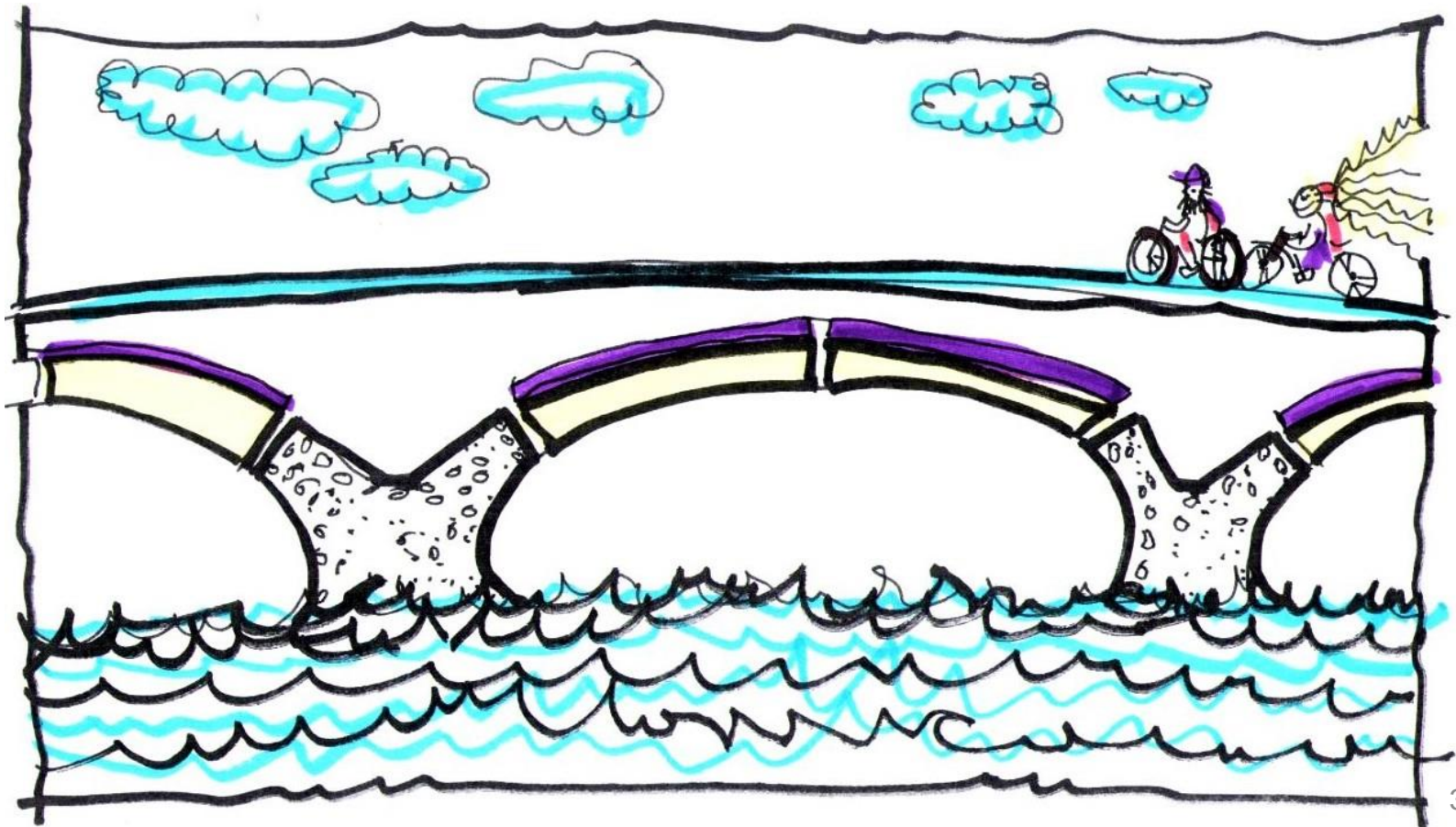
*„Míra rozdělení přenosu zatížení mezi nadbetonávku a stávající konstrukci není přesně stanovitelná a z hlediska pravděpodobnosti může mít vysokou variabilitu. Dosažení plné zatížitelnosti je založeno na dokonalém spolupůsobení nadbetonávky a stávající konstrukce. Statické posouzení je provedeno v příloze 1. **Odchylka od předpokladů návrhu může znamenat změnu zatížitelnosti a tím zvětšení pravděpodobnosti porušení v nějaké reálně blízké době.**“*

Bezpečnost

Riziko náhlého křehkého porušení (bez varování)!

Porušení jednoho průřezu znamená kolaps celého mostu!

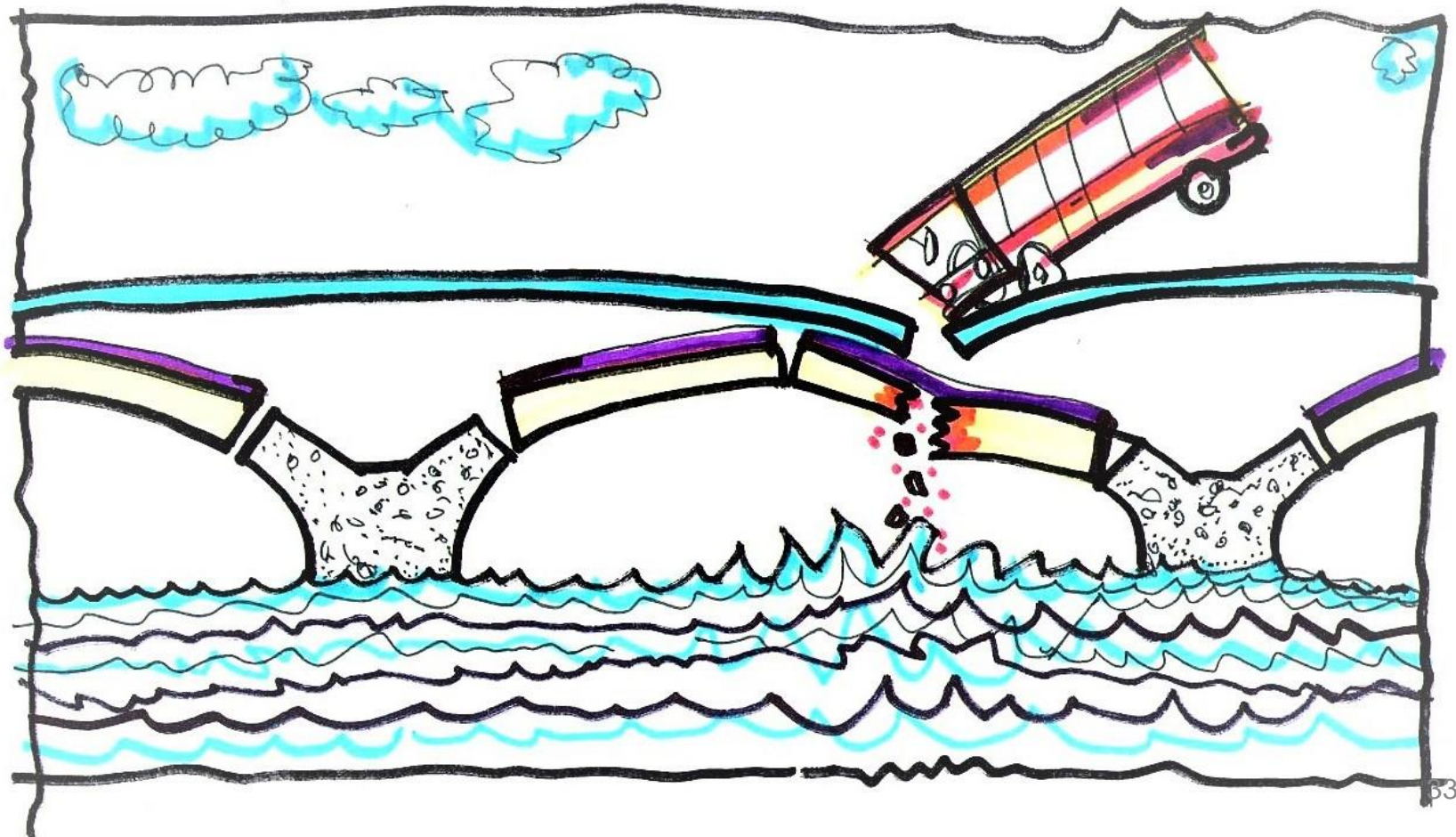

Bezpečnost

Riziko náhlého křehkého porušení (bez varování)!

Porušení jednoho průřezu znamená kolaps celého mostu!

Bezpečnost - riziko náhlého křehkého porušení

Trojská lávka

most Vilémov

↑ Náhlé přetržení ocelových nosných lan vlivem lokální koroze

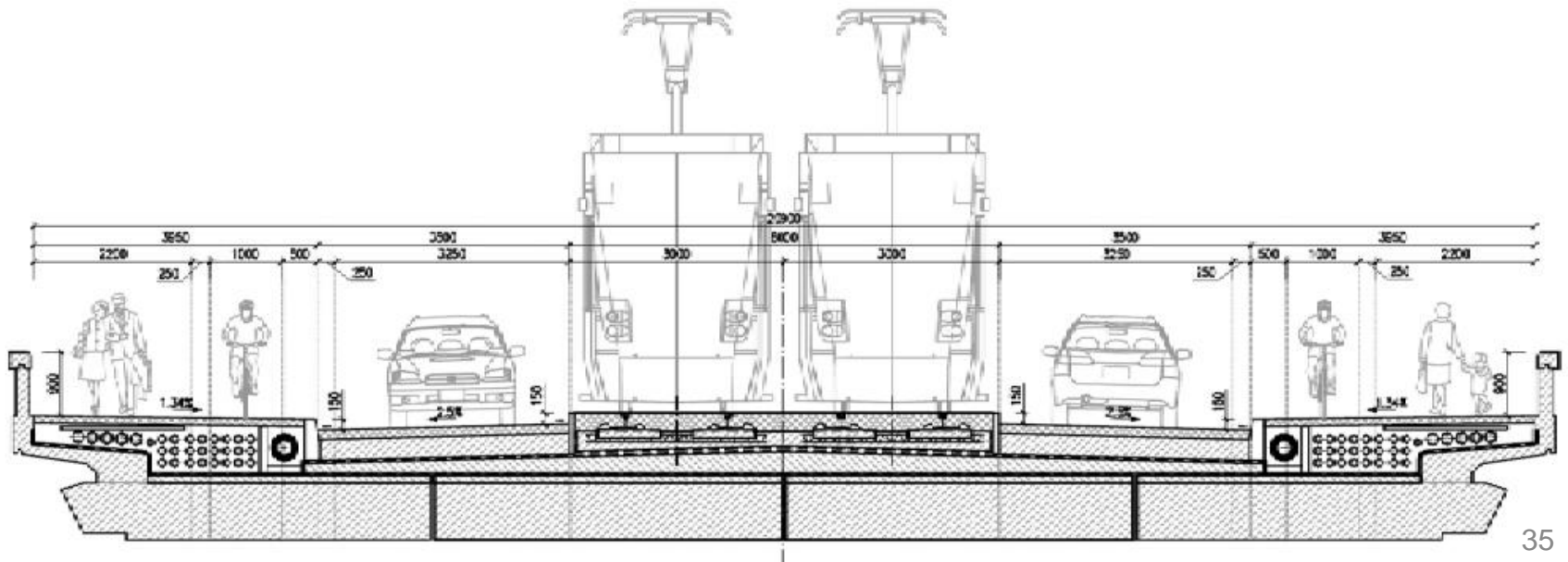
Zhroucení betonové klenby po → částečném odstranění nadnásypu

Funkčnost

- dopravní uspořádání neumožňuje plynulý provoz v případě jakékoli anomálie;
- nejsou splněny požadavky DP na tramvajovou trať;
- velmi problematické a rizikové je vedení inženýrských sítí;
- nejsou splněny požadavky na provoz mostu.

Očekávaná trvanlivost mostu

- standardní požadovaná životnost mostů je 100 let;
- minimalizace údržby a uzavírek;
- **návrh KÚ ČVUT – předpokládaná trvanlivost 50 let;**
- **podmínka neustálého monitorování a diagnostikování.**

Takový postup je při předpokládaných vysokých nákladech a požadavcích na minimalizaci počtu uzavírek nepřijatelný.

Požadavky na údržbu

- ponechání starých materiálů v nosné konstrukci i na fasádě;
- návrh nedodrží platné technické normy ČSN;
- vysoké a trvalé požadavky na údržbu a opravy.

Citace ze zprávy KÚ ČVUT:

„V případě komplexní rekonstrukce Libeňského mostu V009 je nutno počítat s tím, že trvanlivost a životnost zejména materiálů obvyklou pro novostavby (požadavky a zkušební testy dle aktuálně platných předpisů) nebude možné u ponechaných původních částí mostu zajistit žádnými sanačními metodami.“

Požadavky na údržbu

Citace ze zprávy KÚ ČVUT:

„Správným provedením opravy (rekonstrukce) a zejména následnou pravidelnou údržbou (pravidelnou obnovou impregnací, prováděním lokálních oprav apod.) lze však dosáhnout zásadního zvýšení celkové trvanlivosti původních materiálů a následně zbytkové životnosti obloukového mostu v intervalu 50 let a více.“

Stáří mostu je dnes již 91 let. Stav tomu odpovídá. **Další prodloužení jeho životnosti je možné za cenu snížených užitných parametrů, zvýšených požadavků na údržbu a potřeby vynaložení značných nákladů!**

Je to opravdu to, co potřebujeme?

Realizace rekonstrukce mostu dle návrhu KÚ

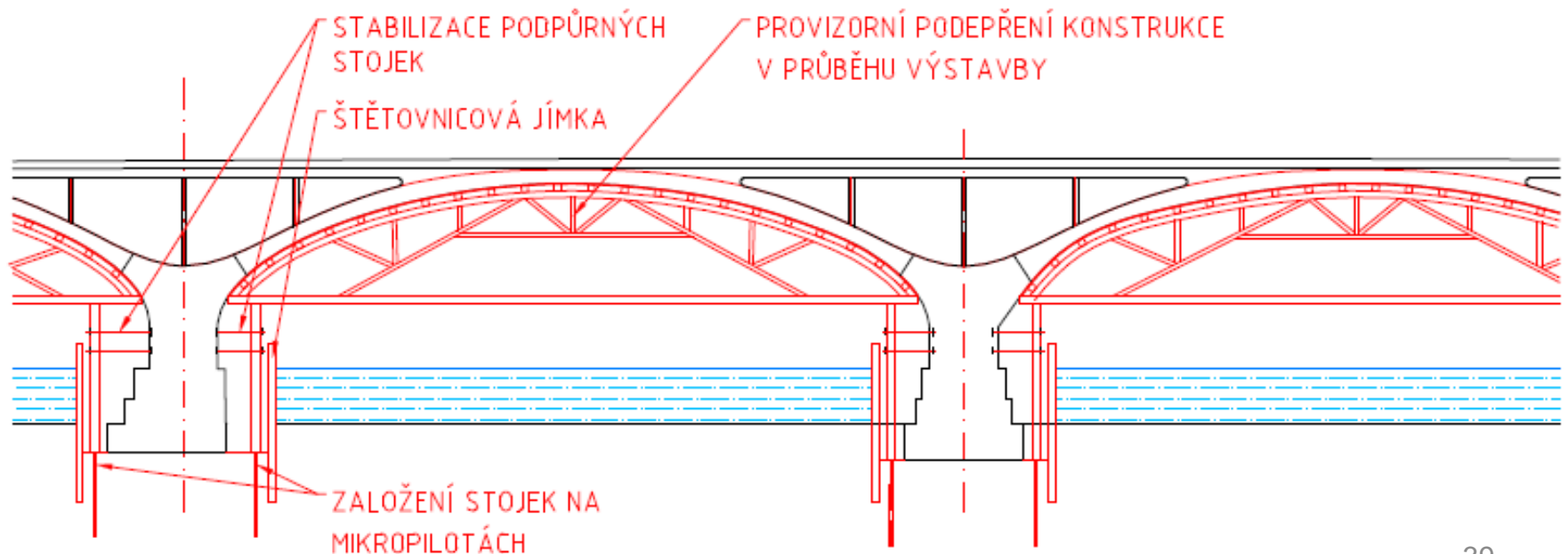
Stav je obvykle horší než podle průzkumů

Příklad: Negrelliho viadukt – výměna 19 místo 15 kleneb –
= nárůst o 26 %

VÝSTAVBA PODPŮRNÉ KONSTRUKCE

VARIANTY 1+2 - PODPŮRNÁ KONSTRUKCE NA ZATÍŽENÍ VLASTNÍ TÍHOU KLENBY, MANIPULAČNÍ TECHNIKY

PODÉLNÝ ŘEZ

Realizace rekonstrukce

- obtížná reakce na zjištěné změny
  - úprava projektu?
- obtížné provádění
  - podepírání oblouků
- nejisté propojení nového a starého betonu
- nevhodné zesílení základů

Odhady doby výstavby a nákladů jsou velmi nejisté, lze reálně čekat prodloužení výstavby a zvýšení nákladů.

Rizika rekonstrukce

- bezpečnost během stavby i za provozu;
- prodloužení přípravy a doby výstavby;
- výrazné zvýšení investičních nákladů a údržby;
- neřeší rozvoj území a povodňové stavy.

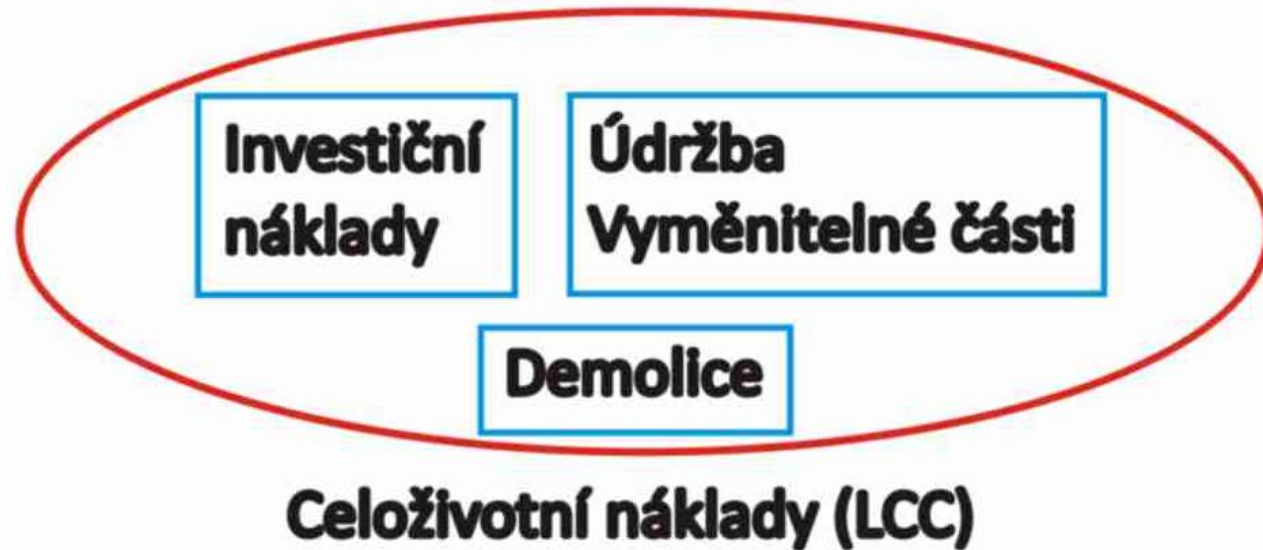

Ne, náklady na stavbu nového Libeňského mostu nezahrnují demolici starého. Počítáme s tím, že do té doby spadne sám.

Ekonomické zhodnocení

Investiční náklady podle rozpočtu (bez sítí):

KÚ ČVUT – varianta 2 – 476 mil. Kč

Kvalifikovaný odhad + 40 %, pokud nevzniknou nečekané komplikace = $476 \times 1,4 = 666$ mil. Kč

Ekonomické zhodnocení

Citace zprávy KÚ ČVUT:

„Pořizovací náklady na stavbu zcela nového mostu a na komplexní rekonstrukci jsou dle našich názorů obdobné a srovnatelné, a jsou na úrovni cca 550 – 600 mil. Kč bez DPH.“

Rekonstrukce má předpokládanou **životnost 50 let.**

Nový most má předpokládanou **životnost 100 let.**

Pořizovací náklady na rekonstrukci jsou 2násobné!

Ekonomické zhodnocení

Náklady na údržbu a vyměnitelné části

Celosvětové zkušenosti:

novostavba průměrně **2 %** za rok

rekonstrukce průměrně **5 %** za rok

Při počáteční investici 500 mil. a životnosti 50 let:

novostavba – $50 \times 0,02 \times 500 =$ **500 mil. Kč**

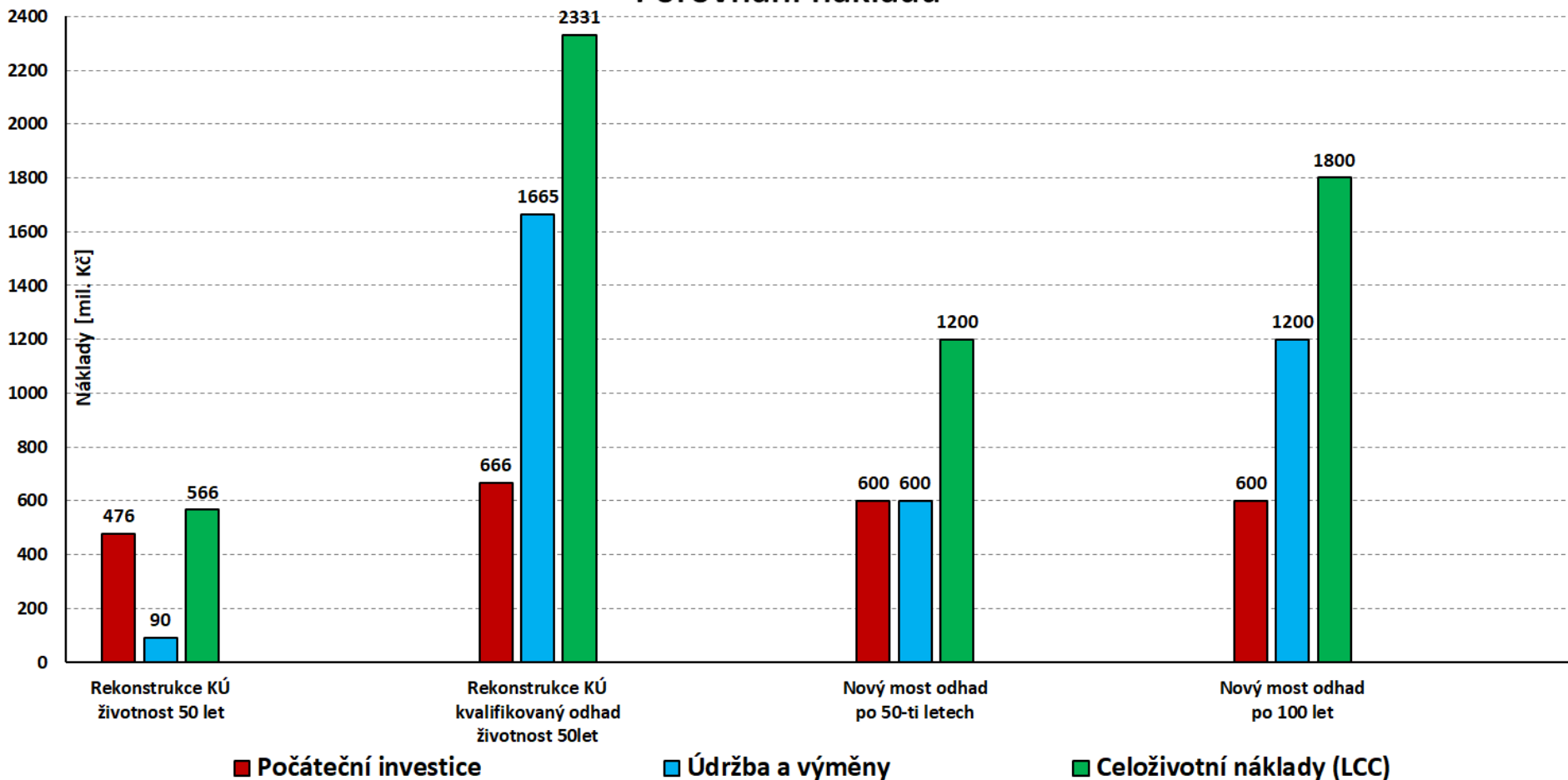
rekonstrukce – $50 \times 0,05 \times 500 =$ **1 250 mil. Kč**

Předpoklad KÚ ČVUT náklady na údržbu pro rekonstrukci

90 mil. Kč = **cca 14x méně**

Ekonomické zhodnocení

Porovnání nákladů

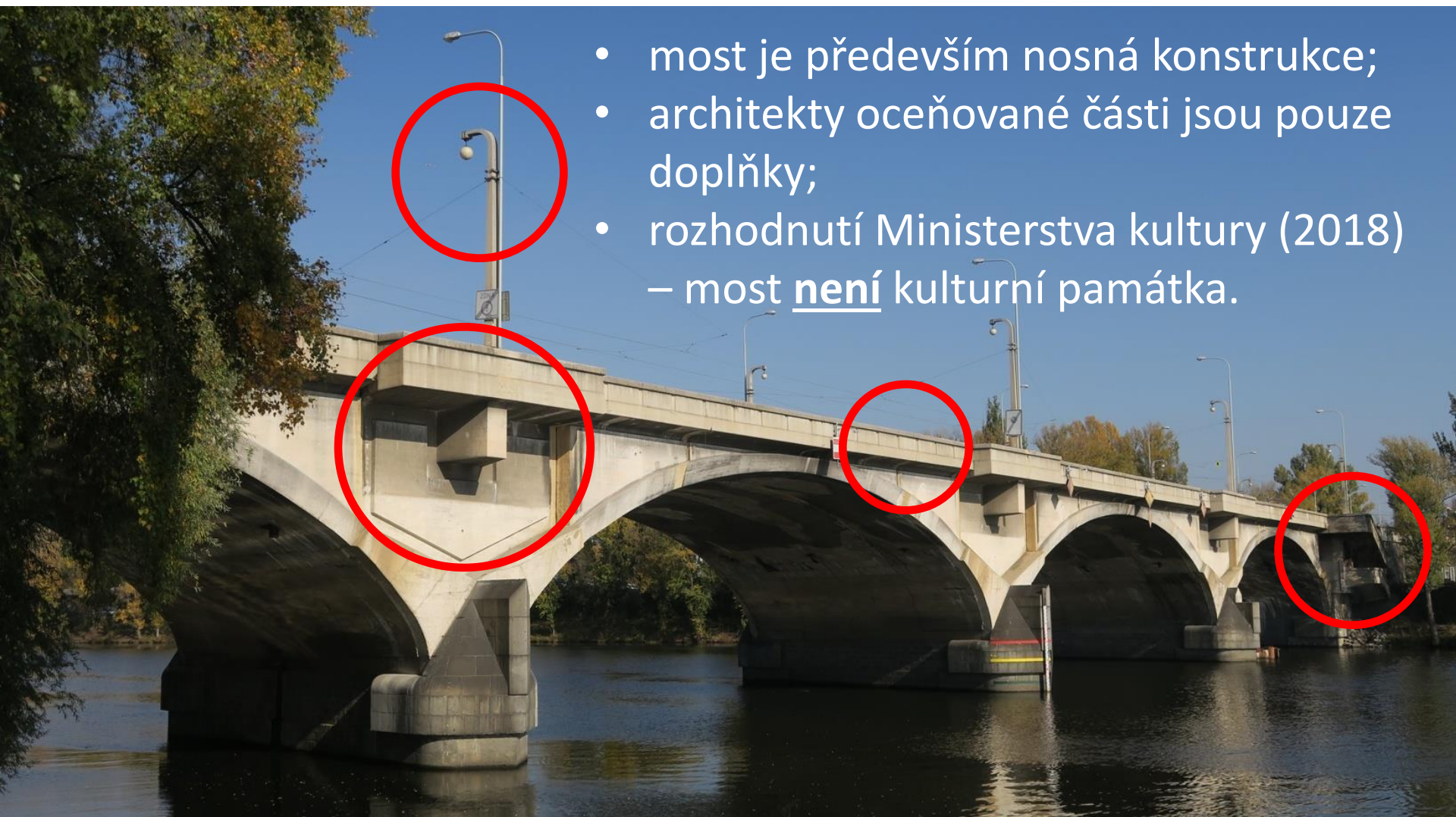

Doporučení:

Posouzení reálných nákladů dříve než se rozhodne o dalším postupu

Architektonicko-konstrukční hledisko

- most je především nosná konstrukce;
- architekty oceňované části jsou pouze doplňky;
- rozhodnutí Ministerstva kultury (2018) – most není kulturní památka.

Architektonicko-konstrukční hledisko

- koncepce současného mostu byla zastaralá už v době výstavby – konstrukční systém, materiály i průtočný profil;

- jde o nejméně kvalitní most přes Vltavu v Praze po stránce návrhu i provedení – tlak na pořizovací náklady.

Architektonicko-konstrukční hledisko

- je zvolená varianta vhodná – bezpečnost x architektonické prvky?
- jaká omezení – i dlouhodobá – jsou přijatelná pro záchranu vzhledu mostu?
- kolik mil. Kč je ochoten daňový poplatník investovat pro záchranu architektonických prvků?

- není možné realizovat separátně rekonstrukci mostu přes Vltavu (V009) bez systémového řešení celého přemostění včetně všech souvislostí.

Závěr

- navržený a schválený postup rekonstrukce mostu nerespektuje návaznosti na sousední objekty a širší souvislosti;
- navržený a schválený postup rekonstrukce mostu nesplňuje základní požadavky kladené na mostní konstrukce;
- celkové náklady na rekonstrukci převyšují celkové náklady na nový most, je tak nutné požadovat minimálně stejné vlastnosti jako pro nový most (životnost, bezpečnost);
- návrh je vysoce odbornou záležitostí a měl by být před schválením připraven odborníky na mostní konstrukce;
- návrh schválený Radou HMP nedoporučujeme realizovat;
- **rekonstrukci soumostí Libeňský most je třeba znovu objektivně přehodnotit a doporučit vhodné řešení.**

Děkujeme Vám za pozornost